

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	1/493-0/2016
Érkezett:	2016 MÁRC 09.
Példány:	1
Melléklet:	1 db
Kezelőiroda:	5

MAGYARORSZÁG KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKE

II-01/01820-2/2016.

Dr. Lenkovich Barnabás elnök úr részére

Alkotmánybíróság

BUDAPEST

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlés a 2016. március 1-jei ülésnapján fogadta el a T/8829. számon benyújtott, a postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény módosításáról szóló törvényt (a továbbiakban: Törvény).

Az Országgyűlés elnöke a Törvényt 2016. március 6. napján küldte meg aláírásra és kihirdetésének elrendelésére.

Az Alaptörvény 6. cikk (4) bekezdése alapján, ha a köztársasági elnök a törvényt vagy annak valamely rendelkezését az Alaptörvénnyel ellentétesnek tartja – és az Alaptörvény 6. cikk (2) bekezdése szerinti vizsgálatra nem került sor –, a törvényt az Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatára az Alkotmánybíróságnak megküldi.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 23. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés a) pontja alapján az elfogadott, de még ki nem hirdetett törvény indítványban meghatározott rendelkezéseinek az Alaptörvénnyel való összhangját az Alaptörvény 6. cikk (2) és (4) bekezdéseiben meghatározott indítványozásra jogosult által benyújtott, határozott kérelmet tartalmazó indítvány alapján vizsgálja.

Az Abtv. 52. § (1b) bekezdésére figyelemmel az Alaptörvény 6. cikk (4) bekezdésében biztosított jogkörömben az alábbi

indítványt

terjesztem elő:

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, vizsgálja meg a Törvény 2. §-ának a postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény 77/B. §-át megállapító rendelkezése Alaptörvénnyel való összhangját, és állapítsa meg, hogy e rendelkezés sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését.

I.

1. Az Alaptörvény vonatkozó rendelkezése:

„B) cikk

(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

2. A Törvény érintett rendelkezése:

„2. §

A postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény 49. alcíme a következő 77/B. §-sal egészül ki:

»77/B. § A postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény módosításáról szóló 2016. évi ... törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.2.) megállapított 53. § (4) bekezdését a Módtv.2. hatálybalépését megelőzően benyújtott, közérdekű adat megismerése iránti igénnyel összefüggésben a Módtv.2. hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban, valamint a Módtv.2. hatálybalépését megelőzően megkötött postai szolgáltatási szerződések tekintetében is alkalmazni kell.«”

II.

1. A T/8829. számú törvényjavaslatot egyéni képviselői indítvány alapján fogadta el az Országgyűlés. A javaslathoz fűzött indokolás szerint a Törvény célja a postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény módosítása az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvénnyel való összhang megteremtése érdekében.

A Törvény 2. §-a a hatálybalépéséről rendelkezik. A postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvényt új 77/B. §-sal egészíti ki, mely elrendeli, hogy a Törvény 1. §-ban meghatározott, a közérdekű adatok megismerését szűkítő szabályt a hatálybalépését megelőzően benyújtott, a hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban és a Törvény hatálybalépését megelőzően megkötött postai szolgáltatási szerződések tekintetében is alkalmazni kell. Az indokolás szerint a Törvény 1. §-ban meghatározott esetleges aránytalan sérelem megakadályozása érdekében szükséges, hogy a módosított rendelkezéseket a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni lehessen.

2. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése értelmében Magyarország demokratikus jogállam. A jogállamiságból levezetett jogbiztonság követelménye – az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint – magában foglalja a visszaható hatályú jogalkotás tilalmát is. A „jogállamiság egyik legfontosabb alkotóeleme a jogbiztonság, amely – egyebek között – megköveteli, hogy a jogalanyoknak meglegyen a tényleges lehetőségük arra, hogy magatartásukat a jog előírásaihoz tudják igazítani, ennek érdekében a jogszabályok a kihirdetésüket megelőző időre nézve ne állapítsanak meg kötelezettséget, illetőleg valamely magatartást visszamenőleges hatállyal ne minősítsenek jogellenesnek” {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [71]}. Az Alkotmánybíróság a visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalmába ütközés vizsgálatánál főszabályként abból a tételtől indul ki, hogy valamely jogszabály nem csupán akkor minősül a visszaható hatályú jogalkotás tilalmába ütközőnek, ha a jogszabályt a jogalkotó visszamenőlegesen léptette hatályba, hanem akkor is, ha a hatálybaléptetés nem visszamenőlegesen történt ugyan, de a jogszabály rendelkezéseit – erre irányuló kifejezett rendelkezés szerint – a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell. A visszaható hatályú jogalkotás tilalma kizárólag a jogalanyok helyzetét nehezítő jogalkotásra irányadó.

3. Jelen esetben a Törvény 1. §-a – a korábbi szabályozáshoz képest – közérdekű adatokhoz való hozzáférést szűkítő rendelkezéseket tartalmaz. A Törvény 2. §-a pedig e szabálynak a Törvény hatálybalépését megelőzően keletkezett adatokra és jogviszonyokra történő alkalmazását rendeli el. Álláspontom szerint a folyamatban lévő ügyek és a már korábban létrejött adatok tekintetében a jogkorlátozó rendelkezések alkalmazása a jogalanyok helyzetét nehezítő, visszaható hatályú jogalkotásnak tekinthető. Ez pedig sérti az Alaptörvény B) cikke (1) bekezdéséből következő jogbiztonság követelményét.

Indítványozom ezért, az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a Törvény 2. §-ával megállapított, postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvényt új 77/B. §-a az Alaptörvény B) cikke (1) bekezdését sérti.

Budapest, 2016. március „09. „

Áder J.

Áder János

köztársasági elnök